

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : บทบาทของสหกรณ์เครดิตยูเนียนต่อชุมชนตามทัศนะของกรรมการและสมาชิกในจังหวัดลำปาง

โดย : นางสาวนิตยา ศรีวิไล

ชื่อปริญญา : เทคโนโลยีการเกษตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

สาขาวิชาเอก : เศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ประธานกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษา :

(รองศาสตราจารย์ สนิท วาฤทธิ์)

.../3.../87.../32...

การศึกษานโยบายของสหกรณ์เครดิตยูเนียนต่อชุมชนตามทัศนะกรรมการและสมาชิก ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 4 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาถึงสถานภาพส่วนบุคคลทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ 2) เพื่อศึกษาถึงบทบาทของสหกรณ์เครดิตยูเนียน และความแตกต่างของบทบาทตามทัศนะกรรมการและสมาชิก 3) เพื่อระบุถึงปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการมีทัศนะของกรรมการและสมาชิกที่มีต่อบทบาทสหกรณ์เครดิตยูเนียน 4) เพื่อรวบรวมปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มกรรมการและกลุ่มสมาชิก รวมทั้งหมด จำนวน 407 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) รวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์และแปลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต สถิติ t-test และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

จากผลการศึกษา สรุปผลโดยย่อดังนี้

1. สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง แต่ในกลุ่มกรรมการส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 40.09 ปี สมรสแล้ว จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู ตั้งแต่ 1-3 คน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รับจ้าง และค้าขาย รายได้อยู่ในระดับต่ำ สะสมค่าหุ้นรายเดือนครั้งละ 10 -40 บาท ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกได้ 3 ปี ประเภทหลักก่อตั้งสหกรณ์เคยผ่านารอบรมมาแล้วกับสหกรณ์ โดยเฉพาะหลักสูตรเครดิตยูเนียน 12 ชั่วโมง ในรอบปีที่ผ่านมามีประชากรเคยผ่านารอบรมกับสหกรณ์จำนวน 1-2 ครั้ง เพียงครึ่งหนึ่งเท่านั้น และส่วนใหญ่ได้รับการช่วยเหลือจากสหกรณ์เป็นอย่างดี

2. เกี่ยวกับภาระของกรรมการและสมาชิกที่มีต่อบทบาทสหกรณ์เครดิตยูเนียนในชุมชนทั้ง 5 บทบาทนั้น พบว่า กรรมการและสมาชิกมีภาระต่อบทบาทการส่งเสริมการช่วยเหลือตนเองอยู่ในระดับมาก มีภาระต่อบทบาทการใช้และพัฒนาทรัพยากรในท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง มีภาระต่อบทบาทการร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานภายนอกอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน สำหรับบทบาทการมีส่วนร่วมของสมาชิกและบทบาทการดำเนินงานตามหลักประชาธิปไตย พบว่ากรรมการมีภาระต่อบทบาททั้งสองสูงกว่าสมาชิก และเมื่อนำบทบาทสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้ง 5 บทบาทมารวมกันแล้ว สรุปผลได้ว่า กรรมการมีภาระต่อบทบาทสหกรณ์เครดิตยูเนียนโดยส่วนรวมสูงกว่าสมาชิก

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทสหกรณ์เครดิตยูเนียนในชุมชนกับสภาพส่วนบุคคลด้านเศรษฐกิจ สังคม และความรู้ มีความสัมพันธ์กัน แต่มีตัวแปรบางตัวที่ไม่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ และการเข้ารับการฝึกอบรม

4. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานสหกรณ์ จากการศึกษาพบว่า สหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดลำปางส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการสะสมเงินค่าหุ้นรายเดือน ปัญหาด้านการกู้เงิน ปัญหาด้านกรรมการ สมาชิกและฝ่ายจัดการสหกรณ์ ปัญหาด้านที่ตั้งและสำนักงาน ตลอดจนปัญหาด้านอื่น ๆ เช่น การขาดการประชาสัมพันธ์ เวลาเปิดปิดสำนักงาน การจัดเก็บเอกสาร และหน่วยราชการยังขาดความเอาใจใส่ดูแล เป็นต้น

ABSTRACT

Title : Attitudes of Committee and Members towards
the Roles in Community of Credit Union
Cooperatives in Lampang Province, Thailand.

By : Nitaya Srivilai

Degree : Master of Agricultural Technology
(Cooperative Economics)

Major Field : Cooperative Economics

Chairman, Thesis Advisor :

Snit Varith

(Snit Varith)

Associate Professor

13 / 11 / 85

The objectives of the study on Credit Union Cooperative's roles in the community as perceived by its committee and members were : (1) to investigate personal, economic and social background of the committee and members as well as their knowledge of credit Union Cooperatives; (2) to study the roles of Credit Union Cooperatives as perceived by the committee and by the members ; (3) to specify factors affecting attitudes of the committee and members towards the roles ; and (4) to identify problems and obstacles in working of Credit Union Cooperative.

Four hundred and seven samples were selected by stratified random sampling, consisting of 2 groups : the committee and the members. Data were collected by means of questionnaires, analyzed and interpreted by computer with statistics prescuted as percentage, mean value, t-test and correlation analysis.

The results are summarized as follows :

(1) Most members were female while the majority of the committee were male, married, 40.09 average age, and finished grade four of primary education with an intermediate level of knowledge of cooperative. The number of dependent members in each family was 1-3. Occupations included farming, employment and trading, with low incomes and 10-40 baht per month for shareholder saving. Most of them have been members for 3 years and have been trained by the cooperative, especially in the 12 - hour program. In 2531, 50 percent of the members were trained 1-2 times by the cooperative and most member obtained good services from the cooperative.

(2) Both the committee and the members had a high level of attitudes towards the role in self-help promotion ; intermediate level of attitudes towards the role in development and exploitation of local natural resources as well as in cooperation and coordination with other organizations. The committee's attitudes towards the role in member participation in work and that in democratic working were found to be higher than those of the members. Considering all the five roles of Credit

Union Cooperatives, it was found that the committee had a higher level of attitudes towards the roles than the members.

(3) The roles of Credit Union Cooperative were found to be related with personal, economic and social background. However, some variables i.e. education, income, and cooperative training showed no relationship with background and knowledge.

(4) It was found that most Credit Union Cooperatives in Lampang were facing problems on monthly shareholder saving, loan obtaining qualities and responsibilities of committee and members, cooperative management, office location, lack of public relation, office opening and closing times, information collection system, and in sufficient assistance and cooperation from government organizations.